Klasy, obiekty i konstruktory; hermetyzacja, metody ustawiające i zwracające

Karol Kulinowski, Agnieszka Kazimierska 19 kwietnia 2023

Klasy

Klasa - szablon składający się z pól oraz metod, na podstawie którego można można tworzyć obiekty (instancje) tej klasy.

- Pola zmienne należące do danej klasy, służą do przechowywania informacji o obiektach.
- Metody "funkcje" wewnątrz danej klasy opisujące zachowanie obiektów (instancji) danej klasy.
- Konstruktory mają taką samą nazwę jak klasa, służą do tworzenia obiektów danej klasy oraz inicjalizacji pól. Wywoływany przez użycie komendy new.
- Klasę należy umieścić w pliku o tej samej nazwie, na plik powinna przypadać jedna klasa.
- Dla każdej klasy należy utworzyć klasę "demo" która ją przetestuje. Powinna ona zawierać wyłącznie metodę "main".
- Modyfikatory dostępu:
 - Private dostępny tylko wewnątrz danej klasy, dostęp wyłącznie przez metody z modyfikatorem public.
 - Public dostępny dla całego świata, wszyscy mają dostęp do klas, pól lub metod z tym modyfikatorem.
 - Domyślny (package-private) dostępny w ramach pakietu.
- Do prywatnych elementów klas można uzyskać dostęp przez napisanie tzw. setterów i getterów, metod umożliwiających ustawianie wartości oraz ich zwracanie. Ich zastosowanie pozwala zabezpieczyć się przed zapisaniem niewłaściwej wartości za pomocą kontroli wyjątków (patrz metoda setWiek w przykładzie z klasą Pies). Metody te powinny mieć nazwę setPole(...) i getPole().

Pakiety - struktury umożliwiające grupowanie związanych ze sobą klas.

Kasę można dodać do pakietu poprzez zapisanie pliku .java w folderze o odpowiedniej
nazwie, oraz dodanie komendy package nazwaPakietu;, przy czym nazwa folderu musi
odpowiadać nazwie pakietu.

Schemat tworzenia klas: klasa NazwaKlasy

```
1 package nazwaPakietu; // Nazwa pakietu, którego klasa jest częścią
2 // Uwaga: plik z klasą musi się znajdować w folderze "nazwaPakietu"
4 // modyfikator_dostępu class NazwaKlasy {...}
5 public class NazwaKlasy {
      // Pola klasy
     // modyfikator_dostępu typ nazwa_pola;
     private int pole_1; // pole prywatne
      public double pole_2; // pole publiczne
10
11
      String pole_n; // Brak modyfikatora -> modyfikator domyślny (package-
     private)
13
     // Konstruktory
14
     // modyfikator_dostępu NazwaKlasy(parametry) {...}
15
     public NazwaKlasy() {...} // Konstruktor domyślny
16
     public NazwaKlasy(int x, ...) {pole_1 = x; ...} // Konstruktor z
17
     parametrami
18
      // Metody
19
      // modyfikator_dostępu typ nazwa_metody(parametry) {...}
20
     21
      public int metoda_2(...) {...} // metoda publiczna
      float metoda_3(...) {...} // metoda z modyfikatorem domyślnym
24
25 }
ı // Klasa Main tworząca obiekt klasy NazwaKlasy oraz testująca jej metody
2 // Klasa ta już nie jest częścią pakietu, nie będzie więc ona widzieć
         pól/metodz modyfikatorem domyślnym (package-private)
4 public class Main {
      static public main(String[] args) {
         NazwaKlasy obiekt = new NazwaKlasy(); // Domyślny konstruktor
         obiekt.metoda_1();
     }
9 }
```

Przykład tworzenia klas: klasa Pies

```
1 package psy; // nazwa pakietu (i folderu w którym znajduje się plik)
 // Klasa Pies zawarta w pliku Pies.java
 public class Pies {
      /**
       * Klasa Pies
       */
      private int wiek;
      private String rasa;
9
      private String imie;
10
      public Pies () {
11
          /**
12
           * Domyślny konstruktor
14
          wiek = 1;
15
          rasa = "kundel";
16
          imie = "Azor";
17
      public Pies (int init_wiek, String init_rasa, String init_imie) {
19
          /**
20
           * Konstruktor pobierający trzy parametry
21
22
          wiek = init_wiek;
23
          rasa = init_rasa;
          imie = init_imie;
26
      public void setImie(String nowe_imie) {
27
          /**
28
           * Zmień imię psa
29
           * @param nowe_imie imię psa
           */
31
          imie = nowe_imie;
32
33
      public void setRasa(String nowa_rasa) {
34
          /**
           * Zmień rasę psa
           * @param nowa_rasa
                                rasa psa
           */
38
          rasa = nowa_rasa;
39
40
      public void setWiek(int nowy_wiek) {
41
           * Zmień wiek pieska
43
            * @param nowy_wek wiek w latach
44
           * @throws IllegalArgumentException
                                                  je \pm li wiek \leq 0
45
           */
46
          try {
               if (nowy\_wiek \le 0) {
                   throw new IllegalArgumentException ("Niepoprawny wiek!");
49
               }
50
```

```
else {
51
                   wiek = nowy_wiek;
52
               }
53
          } catch (IllegalArgumentException e) {
54
               System.out.println(e);
55
      }
57
      public void getInfo() {
58
59
           * Informacje o piesku
60
61
          System.out.println("Hau hau, mam na imię" + imie + " jestem psem
      rasy " + rasa + " i mam " + wiek + " lat, szczek szczek"); // (5)
63
64 }
1 package psy; // nazwa pakietu (i folderu w którym znajduje się plik)
3 // Klasa PiesDemo zawarta w pliku PiesDemo.java
4 public class PiesDemo {
      public static void main(String[] args) {
          Pies pies_1 = new Pies(5, "welsh corgi", "Kokos");
6
          Pies pies_2 = new Pies(2, "samojed", "Okami");
          pies_1.setWiek(6);
          pies_2 . setWiek(-1);
9
          pies_1.getInfo();
10
          pies_2.getInfo();
11
      }
12
13
```